

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Nyilvános változat!

Vj-52-010/2010.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. H. K. ügyvéd (Hetényi Ügyvédi Iroda) által képviselt **Duropack AG** (Bécs, Ausztria) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett szintén H. K. ügyvéd által képviselt **Belisce d.d.** (Belisce, Horvátország) - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács engedélyezi, hogy a Duropack AG egyedüli irányítást szerezzen a Belisce d.d. felett.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

A tények

1. A kérelmezett összefonódás

- 1) A Duropack AG (a továbbiakban: Duropack vagy kérelmező) 2010. április 21-én nyilvános vételi ajánlatot tett a Belisce d.d. (a továbbiakban: Belisce vagy kérelmezett), valamint a Belisce irányítása alatt levő, tőzsdén jegyzett vállalkozásai, a Bilokalnik-IPA d.d. (a továbbiakban: Bilokalnik) és az Unijapapir d.d. (a továbbiakban: Unijapapir)

részvényeinek megszerzése tárgyában. A nyilvános vételi ajánlat előzménye, hogy a Duropack 2010. január végén a Beliscében meglévő 24,7 százalékos részesedését 26,71 százalékra növelte. Az irányításszerzésről szóló horvát szabályok szerint a 25 százalékos (vagy annál magasabb) részesedés elérése nyilvános vételi ajánlattételi kötelezettséget keletkeztetett a Belisce, valamint a Belisce irányítása alatt levő, tőzsdén jegyzett cégek vonatkozásában.

- 2) A vételi ajánlat lejárta után a Duropack 62,34 százalékos részesedéssel rendelkezik a Belisce-ben, míg a Bilokalnik-ben összesen 67,94 százalékkal (közvetve, a Beliscén keresztül 60,80 százalékkal, közvetlenül 7,14 százalékkal) és az Unijapapírban összesen 95,66 százalékkal (közvetve, a Beliscén keresztül 74,58 százalékkal, közvetlenül 21,08 százalékkal).
- 3) A kérelmező a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2010. május 13-án benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján elsődlegesen kérte annak megállapítását, hogy az 1) pontban hivatkozott ügylet nem minősül engedélykötelesnek, másodlagosan kérte annak engedélyezését. A vizsgáló által elrendelt hiánypótlást követően a kérelmező a kérelemben foglalt hiányokat 2010. július 2-án pótolta.
- 4) A kérelmező nyilatkozata szerint az 1) pontban hivatkozott ügylethez kötődően járulékos korlátozó hatású megállapodást a felek nem kötöttek.

2. Az összefonódás résztvevői

JPMC-csoport

- 5) A Duropack a hullámpapír- és csomagolóipar jelentős piaci szereplője Közép-Kelet-Európában. Az általa kínált csomagolótermékek közé tartozik a hullámkarton-csomagolás, hajózási csomagolás, termékcsomagolás, valamint speciális hullámkarton veszélyes, nagy tömegű vagy törekeny termékek számára. Duropack két csehországi és bulgáriai üzemében állít elő hullámpapír alapanyagot újra felhasznált papírból, mely a hullámkarton-csomagolóipar fő alapanyagának számít. A termelés jelentős hányadát a Duropack saját maga használja fel. A DUROPACK-STARPACK Csomagolóeszkögyártó és Forgalmazó Kft. (a továbbiakban: Starpack) a Duropack

egyetlen magyarországi leányvállalata. A Starpacknak Székesfehérváron és Füzesabonyban van gyártóüzeme.

- 6) A Duropack felett irányítási jogot gyakorol (100 százalékos tulajdonos) a Constantia Packaging AG (1010 Bécs, Opernring 17, Ausztria), amely a One Equity Partners III. LP (a továbbiakban: OEP, 10022 New York, Park Ave 320, Amerikai Egyesült Államok) kizárólagos tulajdonában áll. Az OEP a JP Morgan Chase (a továbbiakban: JPMC) egyik portfóliócége.
- 7) Az OEP irányítása alatt álló közkereseti társaság, a bécsi székhelyű Sulipo Beteiligungsverwaltungs GmbH vállalkozás egy 2009. október 12-én megkötött szerződés alapján irányítást szerzett a Constantia Packaging AG (a továbbiakban: CPAG) vállalkozás felett. Az ügyletet 2010. január 13-án engedélyezte az Európai Bizottság. Mivel a CPAG leányvállalata, a Duropack AG időközben tett nyilvános vételi ajánlatot, amelynek révén a Belisce d.d-ben szerezhett irányítást, így – az egyéb tekintetben nem módosult összefonódás engedélyezése érdekében – egy ismételt kérelem benyújtását követően az Európai Bizottság az OEP-CPAG összefonódást 2010. június 18-án újfent engedélyezte. Az OEP CPAG feletti irányításszerzését megalapozó ügylet a kérelmező nyilatkozata szerint ezt követően 2010. [...] -én zárult le.
- 8) A CPAG a hullámpapír és csomagolóanyag-ipar mellett az alumíniumiparban (nagy tisztaságú alumínium, alumíniumrudak és alumínium ötvözetek), valamint a rugalmas csomagolás (tejipari termékek záró elemei, csokoládészeletek csomagolása, gyógyszerek alumínium csomagolása, valamint italok címkéi) területén tevékenykedik. A JPMC a következő termékek/szolgáltatáscsoportok területén van jelen: befektetési banki szolgáltatás, kereskedelmi banki és bankkártya szolgáltatás, megőrzési szolgáltatások, eszközmenedzsment és vállalati/private equity. Az OEP tevékenysége a private equity alapokra irányul. Az OEP portfólióvállalkozásai egy sor különböző tevékenységgel foglalkoznak, amelyek során különböző termékeket állítanak elő/szolgáltatásokat nyújtanak, a számítógépes rendszerek tervezésétől a petrokémiai termékek, autóipari kellékek, vezeték nélküli telekommunikációs termékek előállításán keresztül a biztosításig, ill. egészségügyi menedzsmentig.
- 9) A JPMC-csoport Magyarországra irányuló közvetlen értékesítésből 2009. évben elért, a Tptv. 27. § (1) bekezdése szerint szűkített nettó árbevétele meghaladta a [...] milliárd forintot. A JPMC által a CPAG feletti irányításszerzés előtti helyzet alapján pusztán a

CPAG csoport 2009. évi magyarországi, a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerint szűkített nettó árbevétele ugyanakkor nem érte el a [...] milliárd forintot.

Belisce-csoport

- 10) A Belisce-t 1884-ban alapították, fafeldolgozással foglalkozott kezdetben, majd az 1960-as évektől a papír és csomagolóanyag gyártás lett a vállalkozás fő profilja. A vállalkozás részvényeinek 73,29%-át kisztrészesek birtokolták a tervezett összefonódást megelőzően, a fennmaradó részvények pedig a Duropack tulajdonában voltak.
- 11) A Belisce elsődleges gazdasági tevékenysége a hullámkarton-alapanyag, hullámkarton doboz és csomagolás gyártása és Közép-Kelet Európában történő forgalmazása. Emellett a Belisce még jelen van a hulladékpapír gyűjtés területén és kisebb súllyal egyéb szektorokban (pl. fafeldolgozás, spirális csomagolás), de ezek a tevékenységek nem érintik a Duropack tevékenységeit. A Belisce által termelt főbb termékcsoportok a hullámkarton anyag, valamint hulladékpapírgyűjtés, fafeldolgozás, spirális csomagolás, műanyag csomagolás, hullámkarton lemez és csomagolás, kevésbé jelentős termékei/szolgáltatásai a fadesztillálás és elektromos berendezések gyártása (fa- és papírfeldolgozáshoz kapcsolódnak).
- 12) A Belisce nem rendelkezik magyarországi leányvállalattal, Magyarországon csak cégei határon átnyúló eladásain keresztül van jelen. A Belisce irányítása alá három olyan leányvállalat tartozik, amelyek Magyarországra is átnyúló szolgáltatást nyújtanak. Ezek a Bilokalnik a Valkarton d.d. és a Pak4 IP d.o.o.
- 13) A Belisce csoport Magyarországra irányuló közvetlen értékesítésből 2009. évben elért, a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerint szűkített nettó árbevétele meghaladta az [...] milliárd forintot.

3. Hullámkarton- és hullámkarton-doboz gyártás

- 14) A hullámkarton, illetve a hullámkarton-doboz gyártásának folyamata a hulladék papír feldolgozásának fázisával kezdődik, amelyből a papírmalomban hullámkarton alapanyagokat állítanak elő és külön üzemekben vagy integrált gyárakban készül ebből a hullámkarton – vagy hullámkarton-lap – majd a hullámkarton-doboz. A hullámkarton

anyagokat faipari melléktermékekből - úgymint fűrészpor, fahulladék, újrahasznosított papírhulladék - állítják elő.

- 15) A hullámkarton két réteg sima lapból és a közé helyezett hullámosra hajlított harmadik rétegből áll; adott esetben több ilyen rétegezés is elképzelhető. A hullámkartont arra használják, hogy dobozokat, illetve egyéb csomagolásokat állítsanak elő belőle. A hullámkarton alapvetően egy egyszer használatos csomagolási termék, amely azonban újrahasznosítható (újra feldolgozható). A hullámkarton dobozok olyan hullámkartonból készült csomagolásra szolgáló eszközök, amelyeket elsősorban áruk szállítására, az áru állagának védelmére valamint promóciós célra (reklámok a dobozon) használnak.
- 16) A hullámkarton doboz jellemzői a felhasznált hullámkartontól függenek, de valamennyi nagyobb gyártó termékpalettája lefedi a teljes, vagy legalábbis közel a teljes spektrumot. Egyes gyártók integráltak, azaz saját magukat látják el a doboz előállításához szükséges hullámkartonnal és/vagy hullámkarton anyaggal, míg más gyártók a harmadik személyektől megvásárolt hullámpapír lemezeket alakítják át hullámkarton dobozzá.
- 17) A hullámkarton és hullámkarton-doboz 2008-as magyarországi forgalma meghaladta a [...] ezer tonnát, amelyből a Belisce-csoport forgalma közel [...] ezer tonna volt, míg a JPMC-csoport (a Duropack) nagyjából [...] ezer tonna forgalmat ért el.
- 18) Mind a Duropack, mind pedig a Belisce a gyártóüzemeiktől nagyjából 500 km-es sugarú körben szállít hullámkarton anyagot, nyilatkozatuk szerint azonban Európa teljes területe a hullámkarton anyag forgalmazásának földrajzi kiterjedése.
- 19) Budapeستől 500 km távolságon belül számos versenytárs hullámkarton (anyag és doboz) gyár található, így többek között a Dunapack Dunaújvárosban, illetve a Hamburger-csoporthoz tartozó W. Hamburger AG Ausztriában, a Mondi Packaging csoport gyára Ausztriában, a Smurfit Kappa csoport gyára Szlovákiában, az SCA Packaging gyára Ausztriában. A Dunapack magyarországi piaci részesedése 2008-ban elérte az 50 százalékot.
- 20) A hullámkarton anyag piacra történő belépéshez tulajdonképpen csak tőke szükséges, de a piac jelenleg túltelített és csak a közel teljes kapacitással működő vállalkozások tudnak nyereséget elérni. A kérelmező nyilatkozata szerint a hullámkarton dobozok piacára való belépéshez kb. 20-30 millió Euró közötti tőkére van szükség. Ezen összeg többek között a gyártósorok megvásárlását, a telephely bérlését vagy megvásárlását, a gyártócsarnok felépítését és a logisztika megszervezését foglalja magába.

21) Az Európai Bizottság összefonódások engedélyezésével kapcsolatos gyakorlatában a hullámkarton és a hullámkarton-dobozok piacát egységes termékpiacként határozta meg, mivel a hullámkarton előállítása a hullámkartonból készült csomagolás (nem feltétlen doboz) előállításának köztes állomása. A gazdaságos szállítási költségeket a gyártól számított 200-300 km-es sugarú körben határozta meg, azonban a földrajzi piac pontos definíciójának kérdését nyitva hagyta.

II.

A kérelmező előadása

22) A kérelmező elsődleges kérelme (lásd 3. pont) alátámasztásául előadta, hogy az OEP CPAG feletti irányításszerzését megalapozó ügylet csak az Európai Bizottság második engedélyező határozatát követően, 2010. [...] -én zárult le (lásd 7. pont), ugyanakkor a Belisce feletti irányításszerzést megalapozó ügylet ezt időben megelőzte (lásd 1. pont). Ennek következtében a Tpv. 28. § (2) bekezdése szerint az engedélykérési kötelezettséget megalapozó időpontban a Duropack még nem tartozott a JPMC csoporthoz és így – a Belisce-csoport mellett – kizárólag a CPAG-csoporthoz tartozó vállalkozások által elért előző évi magyarországi nettó árbevétel szükséges a Tpv. 24. § szerinti értékek meghatározása szempontjából. Ebben az esetben ugyanakkor a Tpv. 24. § (1) bekezdésben rögzített 15 milliárd forintos nettó árbevételi küszöbértéket valamennyi érintett vállalkozás-csoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele nem éri el.

III.

A döntés

1. Az engedélykérési kötelezettség

23) Az 1) pont szerinti – a Duropack Belisce feletti egyedüli irányításának létrejöttét megalapozó – nyilvános vételi ajánlat a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

24) A Versenytanács nem osztotta a kérelmező 22) pontban részletezett előadását. A Versenytanács álláspontja szerint ugyanis adott irányításszerzést megalapozó ügylet

megkötése folyamatának legkorábbi időpontja [hasonlóan az engedélykérési kötelezettség megalapozásához, lásd Tpvt. 28. § (2) bekezdés] veendő figyelembe abban a tekintetben, hogy mely vállalkozások minősülnek a Tpvt. 26. § értelmében érintett vállalkozásnak, akár közvetlen, akár közvetett résztvevőként. Ebben az értelemben nem releváns az a körülmény, hogy az adott ügylet mikor zárul le. Megjegyzi a Versenytanács, hogy mindez abban az esetben érvényes, amennyiben az érintett vállalkozások figyelembe vételét befolyásoló – a háttérben folyamatban levő – ügylet időközben nem változik meg akként, hogy azt már új ügyletként lenne szükséges azonosítani. A kérelmező által előadottakból, valamint az Európai Bizottság döntéseiből megállapítható, hogy az OEP CPAG feletti irányításszerzését megalapozó ügylet nem változott meg ilyen formában, az Európai Bizottság a második engedélyező döntésében ugyanazt az eredeti ügyletet engedélyezte. Ennek következtében a Versenytanács értékelése szerint a CPAG valójában 2009. október 12-től már a JPMC csoporthoz tartozónak szükséges tekinteni, amelyet ugyanakkor az Európai Bizottságnak engedélyeznie kellett.

- 25) Mivel az összefonódással érintett vállalkozás-csoportok (a Tpvt. 26. § szerint a JPMC-csoport és a Belisce-csoport) – Tpvt. 27. § (2) bekezdése szerint számított – együttes nettó árbevétele mindennek következtében meghaladta a tizenötmilliárd forintot, ezen belül mindkettőé külön-külön az 500 millió forintot. Ezért a kérelmezett összefonódáshoz – a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján – a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

2. Az engedélyezés

- 26) A Tpvt. 30.§ (1) bekezdése alapján az engedély iránti kérelem elbírálásakor mérlegelni kell az összefonódással járó előnyöket és hátrányokat. Ennek során vizsgálni kell többek között az érintett piacok szerkezetét; az érintett piacokon fennálló vagy lehetséges versenyt, a piacr lépés és a piacról történő kilépés költségeit, kockázatait, valamint műszaki, gazdasági és jogi feltételeit. Vizsgálati szempont továbbá az érintett vállalkozások piaci helyzete, gazdasági és pénzügyi képessége és az összefonódásnak a szállítókra, az üzletfelekre és a fogyasztókra gyakorolt hatása. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon (14. §), különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

- 27) Adott összefonódás versenyre gyakorolt hatásainak elemzése érdekében szükséges vizsgálni a Tpv. 14. §-a alapján érintett áru- és földrajzi piacokat. Ebben a tekintetben az érintett piac elemzési körébe tartozik minden, az összefonódásban közvetlenül vagy közvetve résztvevő vállalkozás által értékesített áru és az értékesítéssel érintett földrajzi terület. Az összefonódás engedélyezhetőségének vizsgálata körében ugyanakkor részletes elemzést jellemzően azon érintett piacokon szükséges elvégezni, amelyek az összefonódással járó piaci struktúraváltozás körében érintettek valamely formában.
- 28) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az engedélyezés feltételeinek elemzése során az összefonódás horizontális, vertikális, portfólió és konglomerátum hatásait vizsgálja, amelyet a saját több éves gyakorlatát tükröző a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) mutat be részletesen.
- 29) A Versenytanács értékelése szerint az összefonódás a hullámkarton, illetve a hullámkarton-doboz gyártás piacán jár horizontális hatással. A Versenytanács értékelése szerint ugyanakkor az azonosított horizontális hatás nyilvánvalóan nem járhat káros versenyhatásokkal, figyelemmel egyrészt arra a körülményre, hogy a kérelmező és a kérelmezett együttes piaci részesedése az adott piacok lehetséges legszűkebb földrajzi értelmében, Magyarország teljes területét alapul véve – akár külön-külön, akár együttesen értelmezve érintett termékpiacként a hullámkarton és hullámkarton-doboz gyártást – nem éri el a [...] százalékot [10 és 15 % között van], másrészt arra, hogy ezen a lehetséges legszűkebb földrajzi piacon is jelen van a felek együttes részesedését jelentősen meghaladó részesedésű vállalkozás és egyéb kiemelt európai csoporthoz kötődő vállalkozás.
- 30) A Versenytanács mindezek következtében nem tartotta szükségesnek állást foglalni az érintett termék és földrajzi piaccal kapcsolatos végkövetkeztetés kérdésében.
- 31) Az összefonódással kapcsolatban nem azonosított a 30) ponton túlmenően a Versenytanács egyéb típusú – vertikális, portfólió, vagy konglomerátum – érdemi versenyhatást.
- 32) A Versenytanács értékelése szerint így a kérelmezett összefonódással érintett egyik lehetséges érintett piac meghatározása tekintetében sem lehetett a versenyre káros – horizontális, vertikális, portfólió vagy konglomerátum – hatásokat azonosítani. A Versenytanács a kérelemben előadottak alapján – figyelemmel a Közleményben

foglaltakra – arra a következtetésre jutott, hogy az összefonódás nyilvánvalóan nem megtagadható.

- 33) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában az összefonódást engedélyezte.
- 34) A Versenytanács alkalmazta a Tpvt. 63.§ (3) bekezdés ac) pontját, amely szerint a határozatot 35 munkanapon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpvt. 30.§ (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.

IV.

Eljárási kérdések

- 35) A Tpvt. 63. § (3) bekezdése ac) pontjának alkalmazásából következőleg az eljárási díj megfizetéséről nem kellett rendelkezni, mert a kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdése szerinti négymillió forintot előzetesen leróta.
- 36) Megjegyzi a Versenytanács, hogy a Tpvt. 62. §-a értelmében ugyanazon mértékű eljárási díj befizetése kötelező abban az esetben, ha adott kérelem nyomán megindult versenyfelügyeleti eljárás során a Versenytanács a kérelmezett ügylet engedélykérési kötelezettségének hiányát állapítja meg, és abban az esetben, ha a kérelmezett ügyletet a Tpvt. 63. § (3) bekezdése ac) pontja alkalmazásával engedélyezi.
- 37) A Versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
- 38) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. augusztus 6.

dr. Szántó Tibor sk.
előadó versenytanácsstag

dr. Zavodnyik József s.k.
versenytanácsstag

dr. Dobos Gergely s.k.
versenytanácsstag